

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

17 december 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de dames Marijke Dillen, Gerda Van Steenberge en Greet Van Linter
en de heren Felix Strackx en Erik Tack –**

**betreffende een aantal beleidsaanbevelingen
aan de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Commissie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin heeft gedurende een aantal zittingen de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – Beleidsprioriteiten 2008-2009, diepgaand besproken, alsmede de begroting Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Er werden door de indieners van dit voorstel van resolutie een aantal aanbevelingen gedaan aan de minister.

Dit voorstel van resolutie bevat een samenvatting van deze aanbevelingen.

Marijke DILLEN

Gerda VAN STEENBERGE

Greet VAN LINTER

Felix STRACKX

Erik TACK

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de bespreking van de beleidsbrief Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – Beleidsprioriteiten 2008-2009;
- gehoord het antwoord van minister Steven Vanackere;
- gelet op het bijzondere belang van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor de hele Vlaamse bevolking;
- vraagt de Vlaamse Regering:

- 1° onmiddellijk overleg te starten met de federale regering met het oog op de snelle volledige overheveling van alle bevoegdheden inzake gezin, welzijn en gezondheid alsmede van de ganse sociale zekerheid naar Vlaanderen om zo een eigen volwaardig, autonoom en integraal beleid te kunnen voeren, dat aangepast is aan de wensen en behoeften van de Vlamingen;
- 2° binnen de bevoegdheid Welzijn, Gezondheid en Gezin een duidelijk overzicht te geven van alle initiatieven die binnen de geformuleerde beleidsdoelstellingen prioriteit krijgen, gekoppeld aan een duidelijke planning en timing;
- 3° onmiddellijk werk te maken van een vereenvoudiging van de regelgeving en van een administratieve vereenvoudiging met één centraal dossier en een verlenging van de duurtijd van medische attesten;
- 4° blijvend te investeren in het personeel binnen de ganse welzijnssector, waarvan de bevolking in de toekomst meer dan ooit afhankelijk zal zijn, dat vaak dient te werken in niet altijd gemakkelijke omstandigheden, tijdens moeilijke uren, zoals 's nachts en in het weekend, maar altijd ter beschikking staat van de zorgvragenden en te ijveren voor een verbetering van hun arbeidsstatuut en van de financiële verloning;

5° wat het gezinsbeleid betreft:

- a) een beleid uit te stippelen dat kwaliteitsvol, kindvriendelijk, volwaardig en volledig rekening houdt met het gezin en dat het gezin zijn onvervangbare plaats in de samenleving laat en waar nodig teruggeeft: alle discriminaties van gezinnen, omdat ze gezin zijn, dienen onmiddellijk en volledig te worden weggewerkt;
- b) bij hoogdringendheid een gezinseffectenrapport in te voeren waarbij alle beleidsmaatregelen worden onderzocht op hun invloed op de gezinnen, en minstens de belofte uit de beleidsnota 2004-2009 tot het invoeren van een gezinsindex om zo het gezin inclusief te benaderen en te verankeren in het gehele Vlaamse beleid;
- c) een volwaardig en geïntegreerd beleid te voeren waarbij gezinnen die bewust kiezen voor kinderen financieel noch professioneel gestraft worden, maar moeten kunnen rekenen op een financiële, fiscale en economische ondersteuning en op de uitbouw van sociale voorzieningen die gezinnen met kinderen zo ruim mogelijk bijstaan;
- d) gezinnen te stimuleren in hun kinderwens door de toekenning van een kostendekkende geboortepremie en de invoering van een bijzondere tegemoetkoming aan gezinnen met kinderen;
- e) een strategisch plan uit te werken dat een grondig antwoord biedt op het toenemende probleem van de demografie;
- f) de volledige gelijkwaardigheid tussen man vrouw en tussen de thuiswerkende en de buitenshuiswerkende ouder in het beleid te vertalen in concrete maatregelen die dit ondersteunen;
- g) aan de ouder die er bewust voor kiest thuis te blijven voor de opvoeding van de kinderen een volwaardig statuut toe te kennen, gekoppeld aan een financiële tegemoetkoming en aan een pensioenkrediet;

- h) een harmonieuze combinatie tussen gezin en arbeid op een dynamische wijze te steunen;
 - i) naar de bedrijfswereld toe een stimulerend beleid te voeren om ondernemingen te ondersteunen een gezinsvriendelijke bedrijfscultuur uit te bouwen. Met onder andere aandacht voor een gezinsvriendelijke arbeidsreglementering en werkuren, de uitbouw van telewerken waar mogelijk, fiscale stimuli te geven aan bedrijven voor de organisatie van diensten voor het gezin enzovoort;
 - j) een degelijke, betaalbare en kwaliteitsvolle kinderopvang uit te bouwen met onmiddellijke wegwerking van alle bestaande wachtlijsten en waarbij het belang van het kind centraal staat, met een maximale verrekening van de gezinsdraagkracht in de ouderbijdrage en met verhoogde aandacht voor flexibele opvang en opvang van zieke kinderen, gekoppeld aan de draagkracht van het kind en aan de buitenschoolse kinderopvang;
 - k) de uitwerking van een volwaardig statuut voor de onthaalouder te bepleiten, in overleg met de federale regering;
 - l) ruime mogelijkheden te voorzien voor loopbaanonderbreking omwille van gezinsredenen en familiale redenen. De uitbreiding van het systeem van Vlaamse aanmoedigingspremies om loopbaanonderbreking te bevorderen met een verhoging van de premies om het onderbreken van de loopbaan ook voor lagere inkomensgroepen en eenoudergezinnen toegankelijk te maken verdient aandacht;
 - m) aandacht voor de ondersteuning van kwetsbare alleenstaanden met kinderen, met een gerichte gezinsbegeleiding en in het bijzonder mogelijkheden om hen de kans te geven op een gezinsvriendelijke manier te kunnen uit werken gaan en dit zonder risico om de kinderen te verliezen;
 - n) aan gezinnen inspraak te geven in het beleid: in alle Vlaamse adviesraden die materies behandelen die traditioneel zeer belangrijk zijn voor gezinnen dient de grootste gezinsbeweging van Vlaanderen te worden vertegenwoordigd. Ook binnen de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) dient een plaats te worden voorzien voor de Gezinsbond als volwaardige gesprekspartner;
 - o) een geïntegreerde aanpak van intrafamiliaal geweld uit te werken met in het bijzonder aandacht voor kindermishandeling waarbij extra aandacht wordt besteed aan samenwerking tussen hulpverlening en justitie;
 - p) voor Brussel te voorzien in bijkomende plaatsen met uitsluitend Nederlandstalige kinderopvang;
- 6° wat het ouderenbeleid betreft:
- a) op alle beleidsdomeinen volwaardig rekening te houden met de belangen van ouderen;
 - b) een beleid uit te werken waarbij de maatschappelijke positie van de oudere personen gunstig wordt beïnvloed en waarbij de sociale integratie van senioren wordt verbeterd en gestimuleerd met bijzondere aandacht voor de alleenstaande ouderen;
 - c) een evaluatie te maken van de leeftijdsgebonden regelgeving, met de uitwerking van een stappenplan om alle knelpunten in verband met leeftijdsgrenzen in de Vlaamse regelgeving weg te werken en de leeftijdsgrenzen waar objectief nodig te vervangen door andere criteria;
 - d) onmiddellijk werk te maken van de uitwerking van het Thuiszorgdecreet waarbij tevens een analyse wordt gemaakt van de kosten voor thuiszorg, thuisverpleging en het verblijf in rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen, en de bijdrage die de oudere en zieke behoeftige mensen moeten betalen te beperken;
 - e) nieuwe impulsen te geven aan de verdere uitbouw van de thuiszorg en effectieve ondersteuning van de mantelzorg omdat

de meeste bejaarden immers het liefste thuis verzorgd wensen te worden, met de uitwerking van een statuut voor de mantelzorgers en thuiszorgers en met speciale aandacht voor de opvolging van de evolutie van dementie alsook van de veiligheid van dementerende bejaarden;

- f) de nodige financiële middelen vrij te maken om de wachttijden in de thuis- en residentiële zorg weg te werken, met voldoende aandacht voor de geografische spreiding en de Nederlandstalige voorzieningen in Brussel en verhoogde inspanningen te leveren om in 2009 de programmacijfers volledig in te vullen;
- g) de palliatieve sector los te koppelen van de rust- en verzorgingstehuizen (rvt's) vermits niet alle palliatieve patiënten bejaarden zijn, en een structurele oplossing van de financiering van de palliatieve dagcentra uit te werken op Vlaams niveau alsmede een fundamentele verhoging van het budget voor palliatieve verzorging te voorzien;
- h) bijzondere aandacht voor ouderenmis-handeling, met verhoogde inspanningen om dit vroegtijdig te detecteren en op een passende en professionele wijze te bestrijden;
- i) het kleinschalig wonen voor dementerenden in een erkend rustoord te stimuleren gezien het belang van projecten die de thuissituatie nabootsen;

7° naar het beleid voor mensen met een handicap:

- a) bij hoogdringendheid voldoende financiële middelen vrij te maken om de onaanvaardbare wachtlijsten in de gehandicaptensector onmiddellijk en definitief weg te werken;
- b) bijgevolg bijkomend te investeren in zowel vraaggestuurde als aanbodgestuurde zorg, waarbij zowel persoonsgebonden budgetten en het persoonlijk assistentiebudget als het gesubsidieerd aanbod dienen te worden ondersteund en de bud-

getten aanzienlijk dienen te worden verhoogd om zo de te lange wachtlijsten weg te werken, waarbij een toereikend aanbod, betaalbaarheid en kwaliteit essentiële basisvereisten zijn;

- c) in het kader van de experimenten persoonsgebonden budget ook aandacht te besteden aan een vraaggestuurd systeem waarbij personen met een handicap een zorgvoucher krijgen waarmee ze zelf de zorg die ze nodig hebben kunnen inkopen;
- d) initiatieven te nemen om er bij de federale regering op aan te dringen om de jaarlijkse inhouding op de tegemoetkoming van bewoners in voorzieningen door de Federale Overheidsdienst (FOD) Sociale Zaken onmiddellijk af te schaffen;
- e) toegankelijkheid te verbeteren van alle openbare gebouwen en eigenaars van private gebouwen, die voor het publiek toegankelijk zijn, te stimuleren de toegankelijkheid te bevorderen;

8° naar het beleid inzake jeugdhulp:

- a) te ijveren voor de overheveling van het volledige jeugdrecht en onmiddellijk werk te maken van een volledig Vlaams jeugdrecht met daarin geïntegreerd een Vlaams jeugdsanctierecht;
- b) bij het uitwerken van structurele maatregelen ter bestrijding van armoede bijzondere aandacht te hebben voor alle gezinnen die beroep dienen te doen op de bijzondere jeugdbijstand;
- c) initiatieven te nemen voor een kwalitatieve en kwantitatieve uitbreiding van de rechtstreeks toegankelijke hulp waarbij eveneens aandacht dient te worden besteed aan opvoedingsondersteuning;
- d) in overleg met de federale regering een eigen jeugdgevangenis in Vlaanderen op te richten met voldoende plaatsen voor gevaarlijke en hardnekkig recidiverende jongeren die ernstige criminele feiten hebben gepleegd;

- e) snel werk te maken van bijkomende infrastructuur teneinde de capaciteit van de gemeenschapsinstellingen gevoelig te verhogen en hierbij eveneens plaatsen te voorzien voor niet-begeleide minderjarigen, teneinde hen te beschermen tegen mensensmokkelaars en pooiers;
 - f) tegelijkertijd voldoende integratieprojecten te voorzien die de nodige vakkennis en gedragbekwaamheid bijbrengen bij jongeren die in een gesloten instelling verblijven, teneinde hen voor te bereiden en te begeleiden bij hun reïntegratie in de maatschappij;
 - g) alternatieve straffen goed op te volgen en een zwaardere maatregel op te leggen aan de jongeren die zich niet houden aan de hen opgelegde maatregelen;
- 9° wat het gezondheidsbeleid betreft:
- a) investeringen in preventieve gezondheidszorg en gezondheidspromotie sterk op te drijven met bijzondere aandacht voor de belangrijkste oorzaken van gezondheidsproblemen, zoals ongezonde leef- en werkgewoonten en een lage scholing, en de Vlaming te overtuigen van de eigen verantwoordelijkheid om over zijn/haar gezondheid te waken, met bijzondere aandacht voor de toenemende problematiek van de zwaarlijvigheid;
 - b) inzake drugspreventie te starten vanuit een consequent, rechtlijnig ontradingsbeleid, met bijzondere aandacht voor de gezondheids- en verslavingsgevaars van het gebruik van drugs, gekoppeld aan degelijke begeleiding van de druggebruikers en -verslaafden en dit beleid uit te werken op een geïntegreerde wijze met betrokkenheid van alle actoren;
 - c) inzake tabakspreventie de inspanningen op te drijven, met bijzondere aandacht voor rookstopbegeleiding en de middelen te verhogen;
 - d) bijzondere aandacht te besteden aan de preventie van het toenemend fenomeen van alcoholmisbruik bij jonge adolescenten;
 - e) bij preventie eveneens een verhoogde aandacht te besteden aan seksueel overdraagbare aandoeningen (soa), en in het bijzonder het hiv-virus, gezien de verontrustende toename van deze aandoeningen, en de inspanningen in het bijzonder te richten op risicogroepen;
 - f) in het kader van abortuspreventie zwangerschapsbegeleidingscentra op te richten waar zwangere meisjes en vrouwen de nodige psychologische, materiële en sociale ondersteuning krijgen;
 - g) in het kader van de geestelijke gezondheidszorg voldoende initiatieven te nemen ter preventie van zelfmoord en depressie en dit met een structurele uitbreiding van de capaciteiten om de wachtlijsten weg te werken;
 - h) in het bijzonder meer aandacht te besteden aan de toenemende problematiek van psychische problemen en depressies bij kinderen en jongeren;
 - i) in het kader van preventie de eerstelijnszorg prioritair als eerste partner te betrekken bij het beleid met erkenning van de essentiële rol van de huisarts;
 - j) de preventie uit te breiden tot andere aandoeningen zoals huidkanker, darmkanker, prostaatkanker, baarmoederhalskanker (ook voor meisjes ouder dan 16 jaar), osteoporose en glaucoom bijvoorbeeld;
 - k) alle organisaties die zich bezighouden met preventie en worden gesubsidieerd, door te lichten en te evalueren op de kosten-batenverhouding, teneinde de verdere subsidiëring afhankelijk te maken van deze evaluatie;
 - l) meer aandacht te besteden aan de geestelijke gezondheidszorg, met de erkenning van een afdwingbaar recht op dringende psychosociale hulp en met de systematische en structurele uitbreiding van de

capaciteit om de wachtlijsten weg te werken;

m) onmiddellijk initiatieven te nemen om de invoering van de maximumfactuur voor zorg die beschermt tegen onaanvaardbaar hoge kosten in vergelijking met de draagkracht;

n) op het vlak van de ongevallenpreventie bij kinderen en jongeren aandacht te besteden aan de kinderveiligheidscodes en beleidsmaatregelen te nemen ten bate van de veiligheid voor passagiers en fietsers en op het vlak van preventie van verdrinking, vallen, brandwonden en verstikking;

10° in het kader van de armoedebestrijding:

a) een vernieuwd structureel beleid inzake armoede uit te werken, met aandacht onder meer voor een Vlaams tewerkstellingsbeleid, teneinde zoveel mogelijk mensen werk te bezorgen, en met een toegankelijk en betaalbaar onderwijs, openbaar vervoer, gezondheidszorg, huisvesting en rechtsbedeling voor iedereen;

b) bijzondere aandacht te besteden aan de problematiek van de schuldbemiddeling en structurele maatregelen uit te werken om aan deze problematiek oplossingen ten gronde uit te werken in overleg met alle betrokken actoren;

11° een beleidsplan 'Algehele strategie ter preventie van thuisloosheid' uit te werken, met bijzondere aandacht voor de samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid van alle betrokken ministeries (onder meer Welzijn, Huisvesting, Tewerkstelling, Onderwijs) om te komen tot een algehele aanpak en concrete beleidsmaatregelen met een structurele oplossing voor alle onderliggende problemen;

12° inzake het algemeen en lokaal welzijnsbeleid:

a) de versnippering in het Vlaams welzijnslandschap tegen te gaan en de bestaande organisaties op termijn te integreren in één Vlaamse welzijnsdienst;

b) extra impulsen te geven om de achterstand in de algemene welzijnssector weg te werken in bepaalde regio's, meer bepaald Halle-Vilvoorde;

c) initiatieven te ontwikkelen voor de invoering van een laagdrempelig sociaal loket dicht bij de mensen (per (deel)gemeente of grote wijk) dat alle sociale rechten verstrekt, zoals kinderbijslag, pensioenen, werkloosheidsuitkeringen, ziekte- en invaliditeitsuitkeringen;

13° betreffende de zorgverzekering:

a) aangaande de zorgverzekering duidelijk te communiceren met de bevolking;

b) ervoor te zorgen dat de Vlaamse Brusselaars in het kader van de zorgverzekering verzorgd kunnen worden in hun eigen taal;

c) een systeem uit te werken waarbij eenieder naar draagkracht bijdraagt tot de zorgverzekering;

d) de regelgeving en administratieve rompslomp voor wie een beroep wil doen op de zorgverzekering tot een minimum te beperken;

e) een periode van decretale rust in te voeren in de regelgeving;

14° betreffende het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden, in het licht van de toenemende vergrijzing meer middelen uit te trekken voor gebouwen in de rusthuissector, inzonderheid in Brussel.

Marijke DILLEN

Gerda VAN STEENBERGE

Greet VAN LINTER

Felix STRACKX

Erik TACK